

**ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ**

Ανακοίνωση

Οικονομικά Αποτελέσματα
για το έτος που έληξε
στις 31 Δεκεμβρίου 2016

Λευκωσία, 30 Μαΐου 2017

ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Καθαρά κέρδη €7,1εκατ. μετά από αύξηση προβλέψεων κατά €116,5εκατ.

Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας στο 15,42% ενισχυμένος κατά 0,5% σε σχέση με το 2015

Μείωση MEX κατά €346,8εκατ. και αναδιαρθρώσεις δωδεκαμήνου στα €1,256,7εκατ.

Μεγαλύτερη Τράπεζα Λιανικής στην Κύπρο, 84% των επιτοκιακών εσόδων από ιδιώτες.

Μείωση στα κεφάλαια κατά €75,5εκατ., λόγω διόρθωσης λάθους επιτοκίων

ΔΗΛΩΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Το 2016 υπήρξε μια χρονιά σημαντικών βελτιώσεων και προόδου για τον Συνεργατισμό. Σημαντικά ορόσημα, πέραν των αρχικών προγραμματισμών και προσδοκιών μας, έχουν επιτευχθεί, όπως η απόφαση για νομική συγχώνευση των 18 Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (ΣΠΙ) με την Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (ΣΚΤ), ανοίγοντας τον δρόμο για την εισαγωγή της ΣΚΤ στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και την δημιουργία μιας εγχώριας και διευρυμένης ιδιοκτησιακής βάσης.

Τα οικονομικά αποτελέσματα του 2016 περιλαμβάνουν κέρδη από εργασίες πρό των προβλέψεων €145εκατ. και τελική κερδοφορία €7εκατ. έχοντας διοχετεύσει το μεγαλύτερο μέρος των λειτουργικών μας κερδών για τον σχηματισμό νέων προβλέψεων ύψους €116,5εκατ. Παράλληλα έχουμε διαχειριστεί με την ανάλογη υπευθυνότητα για εμάς το θέμα του λάθους που διαπιστώθηκε σε ορισμένες δανειακές συμβάσεις του παρελθόντος. Συγκεκριμένα, έχει αναγνωρισθεί λάθος στην εφαρμογή του βασικού επιτοκίου σε συμβάσεις δανείων με βασικά επιτόκια EKT & Euribor για την περίοδο 2007-2011. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να προκύπτει επιστροφή ή/και αντιλογισμός τόκων ύψους €11εκατ. σε 11.323 επηρεαζόμενους λογαριασμούς και αρνητική επίδραση στα κεφάλαια της ΣΚΤ ύψους €75,5εκατ. διατηρώντας όμως ένα δείκτη κεφαλαίων στο 15,4%.

Η αποκλιμάκωση των επιτοκίων συνεχίστηκε και την χρονιά που μας πέρασε δημιουργώντας νέα δεδομένα και προκλήσεις που ως κυπριακό τραπεζικό σύστημα καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε. Η εμπιστοσύνη των πελατών λιανικής τραπεζικής παραμένει σε ψηλά επίπεδα αγκαλιάζοντας τον Συνεργατισμό με καταθέσεις και ένα αυξημένο δείκτη ρευστότητας του 34%, καθιστώντας μας επίσης την μεγαλύτερη λιανική τράπεζα της Κύπρου με το 84% των επιτοκιακών εσόδων να προέρχεται από ιδιώτες πελάτες.

Στον τομέα της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων ολοκληρώθηκε ο ολιστικός στρατηγικός σχεδιασμός μας δημιουργώντας υποδομές για να καλύψουν το πλήρες φάσμα με διαχείριση από τις πρόωρες καθυστερήσεις μέχρι τις εξασφαλίσεις ακινήτων. Στο υπό εξέταση δωδεκάμηνο είχαμε ρεκόρ αναδιαρθρώσεων με συνολικές ρυθμίσεις ύψους €1,26δισ και μείωση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων κατά €347εκατ. σε ετήσια βάση διατηρώντας ψηλά ποσοστά θεραπειάς πέραν του 70%.

Η προσπάθεια του 2016 αποτυπώνεται στον δείκτη δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών ο οποίος αποκλιμακώθηκε στο 47,3% σε σχέση με 51,1% την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Ο δείκτης MEX διατηρήθηκε στο 59,9% με συνολική κάλυψη από προβλέψεις στο 45,3%. Εξαιρουμένων των συμβατικών τόκων στις απομειωμένες χορηγήσεις ο δείκτης MEX μειώνεται στο 58,7% και η κάλυψη από προβλέψεις στο 42,4% αντίστοιχα.

Οι προκλήσεις για το 2017 παραμένουν αυξημένες, καθώς πέραν των εγχώριων ανταγωνιστικών πιέσεων υπάρχει ανάγκη και προγραμματίζονται αναλόγως πιο ρηξικέλευθες και πολύπλευρες ενέργειες για την αντιμετώπιση και μείωση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων. Έχουμε υλοποιήσει πολλά τη χρονιά που πέρασε, προχωρώντας αποφασιστικά μπροστά, και αυτά μας στηρίζουν στην μεγάλη προσπάθεια που καταβάλλουμε για την δημιουργία μίας Συνεργατικής Τράπεζας που να είναι ανταγωνιστική, σύγχρονη, υπεύθυνη και με τοπογενή χαρακτήρα έτσι ώστε να παραμείνει παράγοντας ισορροπίας για την διασφάλιση μακροχρόνιας και διατηρήσιμης οικονομικής ανάπτυξης.

Νικόλας Χατζηγιάννης

Η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα ιδρύθηκε το 1937 και παρέχει ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών. Εποπτεύεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Η Κυπριακή Δημοκρατία κατέχει το 77,34% των μετοχών της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, το Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης το 21,88% και η Συνεργατική Κεντρική Εταιρεία Συμμετοχών το 0,78%. Συνεργάζεται με τα συνεργατικά κινήματα πολλών χωρών και εκπροσωπείται στους σημαντικότερους διεθνείς συνεργατικούς θεσμούς. Διαθέτει το μεγαλύτερο δίκτυο καταστημάτων και ATM στην Κύπρο και είναι η πρώτη τράπεζα σε καταθέσεις κατοίκων εσωτερικού. Εργοδοτεί συνολικά 2.677 άτομα. Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας βρισκόταν στο 15,42%, τα ίδια κεφάλαια ανέρχοταν στα €1,2δισ και το σύνολο ενεργητικού στα €14,1δισ.

A. Ανάλυση των Οικονομικών Αποτελεσμάτων¹ για το Οικονομικό έτος 2016

A.1. Ανάλυση Επιλεγμένων Στοιχείων Ισολογισμού

A.1.1. Καταθέσεις πελατών και Δάνεια

Οι συνολικές καταθέσεις πελατών της Τράπεζας ανήλθαν σε €12.567,9εκατ. στις 31 Δεκ. 2016, σε σύγκριση με €12.744,2εκατ. στις 31 Δεκ. 2015, σημειώνοντας μείωση ύψους 1,4 % σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Το μερίδιο αγοράς καταθέσεων² του Συγκροτήματος στις 31 Δεκ. 2016 διαμορφώθηκε στο 25,6% σε σύγκριση με 27,8% στις 31 Δεκ. 2015. Οι καταθέσεις πελατών αποτελούν την κύρια πηγή χρηματοδότησης της Τράπεζας ενώ αποτελούν το 89,1% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων του Οργανισμού στις 31 Δεκ. 2016, σε σύγκριση με 89,4% στις 31 Δεκ. 2015.

Τα δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες ανήλθαν σε €12.033,8εκατ. στις 31 Δεκ. 2016 (€8.761,6εκατ. μετά τις προβλέψεις για απομείωση) σε σύγκριση με €12.706,6εκατ. στις 31 Δεκ. 2015 (€9.257,3εκατ. μετά τις προβλέψεις για απομείωση) σημειώνοντας ετήσια μείωση €672,8εκατ. ή 5,3%, αφού οι εισπράξεις και εξοφλήσεις είναι υψηλότερες των νέων χορηγήσεων. Τα νέα δάνεια για το έτος 2016 ανήλθαν σε €226,8εκατ. σε σχέση με €122,3εκατ. το 2015. Το μερίδιο αγοράς δανείων² του Συγκροτήματος στις 31 Δεκ. 2016 διαμορφώθηκε στο 21,8% σε σύγκριση με 20,3% στις 31 Δεκ. 2015. Ο δείκτης καθαρών χορηγήσεων έναντι καταθέσεων στις 31 Δεκ. 2016 διαμορφώθηκε στο 69,7% σε σχέση με 72,6% στις 31 Δεκ. 2015.

A.1.2. Κεφαλαιακή Βάση

Οι Δείκτες Κεφαλαιακής Επάρκειας του ΣΠΤ (Total Capital, Tier 1 Capital, και Common Equity Tier 1 Capital) στις 31 Δεκ. 2016 διαμορφώθηκαν σε 15,42% σε σχέση με 14,92% στις 31 Δεκ. 2015. Η μεταβολή στους Δείκτες Κεφαλαιακής Επάρκειας οφείλεται κυρίως (i) στη μείωση στα σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού, κυρίως λόγω της μείωσης του δανειακού χαρτοφυλακίου και (ii) σε μικρή μείωση στα εποπτικά ίδια κεφάλαια. Οι Δείκτες Κεφαλαιακής Επάρκειας υπολογίστηκαν σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αρ. 575/2013 και την Οδηγία 2013/36/ΕΕ σχετικά με τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις για πιστωτικά ιδρύματα και επενδυτικές εταιρείες ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2013 που τέθηκε σε ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2014 και τις σχετικές εγκυκλίους και νομοθεσίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Σημειώνεται ότι η ελάχιστη κεφαλαιακή επάρκεια που πρέπει να τηρεί το κάθε πιστωτικό ίδρυμα καθορίζεται σε ετήσια βάση από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ΕΕΜ) στα πλαίσια του Πυλώνα II και ιδιαίτερα της Διαδικασίας Εποπτικής Επιθεώρησης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ / Supervisory Review and Examination Procedure - SREP). Στα πλαίσια της ΔΕΕΑ για το 2015, ο ελάχιστος δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 για το 2016 έχει καθοριστεί στο 12,25% και η Τράπεζα υπόκειται σε περιορισμό διανομής μερίσματος προς τους μετόχους. Το Συγκρότημα υπερκαλύπτει τον ελάχιστο δείκτη που ήταν σε ισχύ στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Σύμφωνα με απόφαση που απέστειλε η ΕΚΤ προς τη ΣΚΤ τον Δεκέμβριο 2016 στα πλαίσια του εποπτικού διαλόγου, ο ελάχιστος δείκτης κεφαλαίων που θα ισχύει από 1 Ιανουαρίου 2017 είναι 11,75% (Total SREP Capital Requirement 'TSCR'), αποτελούμενος από ελάχιστα εποπτικά κεφάλαια 8% (ήτοι Κεφαλαίο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 4,5%, πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (Additional Tier 1) και Δευτεροβάθμια Κεφάλαια (Tier 2) ύψους 1,5% και 2% αντίστοιχα) και επιπρόσθετα κεφάλαια Πυλώνα II 3,75%. Επιπρόσθετα, η ΕΚΤ στα πλαίσια του Πυλώνα II, έχει κοινοποιήσει στη ΣΚΤ μη δημόσια παράτρηση για διατήρηση επιπρόσθετου αποθέματος Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1. Η Τράπεζα θα πρέπει να καλύπτει κεφαλαιακά αποθεματικά που προβλέπει το κανονιστικό πλαίσιο και τα οποία σήμερα περιλαμβάνουν το Αποθεματικό Ασφάλειας Διατήρησης Κεφαλαίου (Capital Conservation Buffer) το οποίο η ΚΤΚ είχε ορίσει σε 2,50% με αποτέλεσμα η συνολική υποχρέωση να ανέρχεται σε 14,25%. Η απαίτηση μειώθηκε σε 13% από την 1^η Ιανουαρίου 2017 μετά την ψήφιση των τροπολογιών του περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμου τον Φεβρουάριο 2017 σχετικά με το αποθεματικό ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου.

A.1.3. Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου

Η Ανώτερη Διεύθυνση Διαχείρισης Μη Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων (ΑΔΔΜΕΧ) έχει σαν κύρια προτεραιότητα τη βελτίωση του δανειακού χαρτοφυλακίου μέσω της μείωσης των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων. Οι συνολικές αναδιαρθρώσεις για το 2016 έφτασαν τα €1.257εκατ. σε σχέση με €1.035εκατ. το 2015.

Οι μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις (ΜΕΧ) μειώθηκαν κατά €346,8εκατ. μέσα στο 2016 (€7.563,5εκατ. στις 31 Δεκ. 2015) και έφτασαν τα €7.216,8εκατ. στις 31 Δεκ. 2016. Το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΧ έφτασε το 45,34% στις 31 Δεκ. 2016 σε σύγκριση με 45,60% το προηγούμενο έτος. Εξαιρουμένων των συμβατικών τόκων για το 2016 στις απομειωμένες χορηγήσεις, οι ΜΕΧ διαμορφώθηκαν σε €6.851εκατ., παρουσιάζοντας μείωση €712,5εκατ., ενώ ο

1. Οι δείκτες αφορούν τον Συνεργατικό Πιστωτικό Τομέα
2. Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου

δείκτης των ΜΕΧ και ο δείκτης κάλυψης διαμορφώθηκαν στο 58,66% και 42,42% αντίστοιχα. Για το 2016, τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών (90+ drpd) μειώθηκαν κατά €794,6εκατ. Στις 31 Δεκ. 2016 τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών ήταν στα €5.698,9εκατ. (47,31% επί του συνόλου των δανείων) σε σχέση με €6.493,5εκατ. στις 31 Δεκ. 2015 (51,05% επί του συνόλου των δανείων). Το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών με προβλέψεις αυξήθηκε στο 57,42% για τις 31 Δεκ. 2016 σε σχέση με 53,12% στις 31 Δεκ. 2015.

€ εκατ.	31.12.2016	31.12.2015	Έτος προς Έτος
Αναδιρθώσεις	1.256,7	1.035,0	221,7
Μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις (ΜΕΧ)	7.216,8	7.563,5	-346,8
ΜΕΧ προς Συνολικά Δάνεια (%)	59,91%	59,46%	+45 μβ
ΜΕΧ ποσοστό κάλυψης	45,34%	45,60%	-26 μβ
Δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών (90+drpd)	5.698,9	6.943,5	-794,6
90+ drpd προς συνολικά δάνεια	47,31%	51,05%	-374 μβ
90+ drpd ποσοστό κάλυψης	57,42%	53,12%	+430 μβ

A.2. Ανάλυση Σημαντικότερων Στοιχείων Αποτελεσμάτων

Τα **καθαρά έσοδα από τόκους** για το έτος 2016 μειώθηκαν κατά 11,7% σε €279,8εκατ. σε σχέση με το 2015 κατά το οποίο τα εν λόγω έσοδα ανέρχονταν σε €317,0εκατ. ενώ το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο μειώθηκε από 2,37% το 2015 σε 2,07% το 2016. Η μείωση στα καθαρά έσοδα και στο καθαρό επιτοκιακό περιθώριο οφείλεται κυρίως στη μείωση στους τόκους εισπρακτέους από δάνεια και άλλες χορηγήσεις κυρίως λόγω μείωσης στο ανακτήσιμο ποσό δανείων επί του οποίου γίνεται αναγνώριση τόκων ως αποτέλεσμα των αυξημένων αναγνωρισμένων συνολικών προβλέψεων. Η μείωση αυτή αντισταθμίστηκε από μειωμένους τόκους πληρωτέους ως αποτέλεσμα μειωμένων καταθέσεων και μείωσης στο κόστος καταθέσεων.

Τα **μη επιτοκιακά έσοδα** για το έτος 2016 ανήλθαν σε €46,2εκατ. σε σχέση με €29,8εκατ. το 2015 αφού το Συγκρότημα επωφελήθηκε από κέρδος από την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση και συγκεκριμένα αξιογράφων της Κυπριακής Δημοκρατίας όπως επίσης και συμμετοχής στην VISA Europe.

Το **σύνολο καθαρών εσόδων** για το έτος 2016 μειώθηκε κατά 6,0% σε €326,0εκατ. σε σχέση με €346,8εκατ. το 2015.

Το **σύνολο εξόδων** για το έτος 2016 διαμορφώθηκε σε €181,3εκατ. σε σχέση με €177,2εκατ. το 2015 λόγω της εφαρμογής δεύτερου σχεδίου εθελουσίας εξόδου την τελευταία τριετία. Ο δείκτης κόστους προς έσοδα για το έτος 2016 ανήλθε σε 50,5%¹.

Τα **κέρδη από εργασίες** πριν τις προβλέψεις για απομείωση για το έτος 2016 ανήλθαν σε €144,7εκατ., μειωμένα κατά 14,7% σε σχέση με το 2015.

Μετά από προβλέψεις για απομείωση δανείων ύψους €116,5εκατ., το Συγκρότημα το 2016 παρουσίασε **καθαρό κέρδος πριν τη φορολογία** ύψους €28,2εκατ. σε σχέση με ζημιά πριν τη φορολογία €210,8εκατ. το 2015. Η αύξηση στα κέρδη πριν τη φορολογία οφείλεται στις μειωμένες προβλέψεις για απομείωση δανείων και άλλων χορηγήσεων για το 2016 σε €116,5εκατ. σε σχέση με προβλέψεις ύψους €380,5εκατ. το 2015, χρονιά κατά την οποία το Συγκρότημα υιοθέτησε πιο συντηρητικές υποθέσεις στη βάση σχετικών συστάσεων των εποπτικών αρχών.

Το **καθαρό κέρδος για το έτος 2016**, μετά την αυξημένη επιβάρυνση για φορολογία λόγω της εκτίμησης των φορολογικών υποχρεώσεων και του επιπέδου αναβαλλόμενης φορολογίας, διαμορφώθηκε σε €7,1εκατ. έναντι ζημιάς €176,4εκατ. το 2015.

1. Ο δείκτης κόστους προς έσοδα είναι σύμφωνα με τον υπολογισμό που διενεργείται για σκοπούς παρακολούθησης του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης. Αφορά μόνο τον Συνεργατικό Πιστωτικό Τομέα και δεν λαμβάνει υπόψη τα άλλα κέρδη/ (ζημιές), τον ειδικό φόρο καταθέσεων και τα έξοδα σχεδίου πρόωρης αφυπηρέτησης.

A.3. Διόρθωση Λάθους

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 8 “Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές των Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη” το 2016 το Συγκρότημα έχει αναγνωρίσει λάθος στην αναγνώριση τόκων εισπρακτέων και στην αποτίμηση χορηγήσεων και κατ’ επέκταση στην παρουσίαση των οικονομικών αποτελεσμάτων προγενέστερων περιόδων.

Ως αποτέλεσμα της αναγνώρισης του λάθους έχει εκτιμηθεί επιστροφή τόκων €111εκατ. σε 11.323 επηρεαζόμενους λογαριασμούς και επίδραση στα κεφάλαια της ΣΚΤ ύψους €75,5εκατ. Η επίδραση τους λάθους στα κεφάλαια της ΣΚΤ μέχρι 31/12/2015 ανέρχεται σε €64,6εκατ. και έχει διορθωθεί με την αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών των οικονομικών καταστάσεων.

Το λάθος οφείλεται κατά κύριο λόγο σε παρερμηνεία και ελλιπή εφαρμογή των κείμενων νομοθεσιών που διέπουν τις υποχρεώσεις του δανειστή όπως απορρέουν από τις εκάστοτε συμβατικές υποχρεώσεις σε δανειακές συμβάσεις στις οποίες το βασικό επιτόκιο είναι συνδεδεμένο με βασικό επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή το Euribor. Οι δανειακές συμβάσεις συνομολογήθηκαν κυρίως την περίοδο 2007 μέχρι 2011 πριν και μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωζώνη και την υιοθέτηση του Ευρώ από 1/1/2008. Λόγω της σημαντικής απόκλισης του κόστους καταθέσεων στην Κύπρο από τα ανωτέρω επιτόκια αναφοράς, αριθμός Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων είτε προέβη σε αποσύνδεση της βάσης υπολογισμού του βασικού επιτοκίου από το επιτόκιο αναφοράς που προέβλεπε η σύμβαση στηριζόμενα ως επί το πλείστον σε λανθασμένη ερμηνεία προνοιών των συμβάσεων, ή δε ακολούθησαν, ως όφειλαν, τις εκάστοτε μειώσεις των επιτοκίων αναφοράς των συμβάσεων ή προέβησαν σε αύξηση του περιθωρίου χωρίς να πληρούνται οι απαιτήσεις της νομοθεσίας. Σημειώνεται ότι σε αριθμό περιπτώσεων έγινε ενημέρωση με ανακοίνωση στον ημερήσιο τύπο, επιστολή γνωστοποίησης ή άλλης μορφής ενημέρωση προς τους δανειολήπτες. Η Επιτροπεία της ΣΚΤ, στη βάση πρόσφατων νομικών γνωματεύσεων επί του θέματος που λήφθηκαν το 2017 μετά από σχετική απόφαση του Χρηματοοικονομικού Επίτροπου, υιοθέτησε την άποψη ότι η προαναφερόμενη πρακτική δεν ήταν γενικά συμβατή με μια λογική νομική ερμηνεία των συμβάσεων και της νομοθεσίας και αποφάσισε όπως, στη βάση αξιολόγησης των περιστάσεων και νομικών δεδομένων της κάθε περίπτωσης, την επιστροφή τόκων στους επηρεαζόμενους δανειολήπτες. Η απόφαση αφορά μη εξοφλημένες χορηγήσεις αλλά και χορηγήσεις που έχουν εξοφληθεί μετά το 2011. Δεν αφορά υποθέσεις για τις οποίες υπάρχει δεδικασμένο, δηλαδή όπου έχουν εκδοθεί δικαστικές ή διαιτητικές αποφάσεις, και οι οποίες θα συνεχίσουν να τυγχάνουν χειρισμού στα πλαίσια διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων.

B. Προοπτικές

Ο Οργανισμός συνεχίζει την υλοποίηση των στρατηγικών του στόχων με την ίδια αποτελεσματικότητα και επιτυχία, με σκοπό την αναδιάρθρωσή του σε ένα βιώσιμο, ζωτικής σημασίας, δυναμικό Οργανισμό. Ο ρόλος του για το τραπεζικό σύστημα της χώρας παραμένει καταλυτικός, συμβάλλοντας την ποικιλομορφία του και ενισχύοντας τη συνολική χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Βασικός στόχος παραμένει η αποκατάσταση της ευρωστίας του Οργανισμού και η δημιουργία αξίας για τους μετόχους, τους πελάτες και τα μέλη του.

Οι βασικοί στρατηγικοί στόχοι του Οργανισμού είναι οι ακόλουθοι:

1. **Απόκτηση πρόσβασης** στις κεφαλαιαγορές μέσω ένταξης στο ΧΑΚ
2. **Ενίσχυση της κερδοφορίας** μέσω αύξησης των εσόδων
3. **Βελτίωση της οικονομικής και λειτουργικής αποδοτικότητας** του Οργανισμού
4. **Αύξηση της ποιότητας του ισολογισμού** μέσω της μείωσης των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων.

Μετά από μία περίοδο ύφεσης, το 2016 αποτέλεσε κομβικό έτος για την πορεία της οικονομία της Κύπρου αφού η έξοδος από το πρόγραμμα στήριξης επιτεύχθηκε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, με την επανάκτηση της εμπιστοσύνης, της αξιοπιστίας και της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας. Σημαντικότερη εξέλιξη αποτελεί το γεγονός ότι η Κύπρος έχει επιστρέψει σε ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης με εκτιμώμενο ρυθμό ανάπτυξης για το 2016 και 2017 να προσεγγίζει το 3% του ΑΕΠ. Η Κύπρος έχει εξελιχθεί σε μία ισχυρή οικονομία με μία νέα προοπτική, υποστηριζόμενη από τις ισχυρές επιδόσεις από όλους του παραγωγικούς τομείς της οικονομίας, όπως του τουριστικού κλάδου, της εμπορικής Ναυτιλίας, του τομέα χρηματοοικονομικών και επιχειρηματικών υπηρεσιών αλλά και τον κατασκευαστικό τομέα και τομέα ακινήτων.

Η συνεχής ανάκαμψη της χώρας αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική επίδοση του Οργανισμού και να συμβάλει στην επιτάχυνση του ρυθμού βελτίωσης των επιπέδων των ΜΕΧ, που αποτελεί μία από τις σημαντικότερες προτεραιότητες του Οργανισμού. Η προσπάθεια που έχει αναληφθεί από το 2015 για εφαρμογή βιώσιμων αναδιαρθρώσεων δανείων έχει αρχίσει να δείχνει αποτελέσματα και αναμένεται η σταδιακή ανατροπή του ισοζυγίου εξυπηρετούμενων και μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων. Η περαιτέρω ενίσχυση της προσπάθειας, διαμόρφωσε τις υλοποιημένες αναδιαρθρώσεις για το σύνολο του έτους 2016 στα €1.256,7εκατ., μία αύξηση 21% έναντι του 2015. Συνολικά το 2016 επιτεύχθηκε (α) η μείωση των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών κατά €795εκατ. που αντιστοιχεί σε μείωση 12,2% σε σχέση με ένα χρόνο πριν καθώς και (β) την μείωση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων κατά €347εκατ. ή μείωση 4,6% σε σχέση με ένα χρόνο πριν. Ως αποτέλεσμα ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών, ως ποσοστό του συνόλου των δανείων, διαμορφώθηκε στο ποσοστό του 47,3%.

Την ίδια στιγμή, η εμπιστοσύνη των πελατών του Οργανισμού διατηρείται σε πολύ ψηλά επίπεδα με τη συνολική ρευστότητα του να ξεπερνά τα €4δισ στο τέλος του 2016. Επίσης, κατά το 2016 έχει επιτευχθεί διπλασιασμός των νέων χορηγήσεων σε ετήσια βάση, στα €226εκατ., αν και θα απαιτηθεί μεγαλύτερη προσπάθεια το 2017. Τέλος είναι πολύ σημαντικό να αναφερθεί ότι το 2016 κλείνει με σημαντικά αυξημένο δείκτη ιδίων κεφαλαίων που ξεπερνά το 15,4%.

Σημαντική και καθ' όλα θετική εξέλιξη για τον Συνεργατισμό αποτελεί η έγκριση ψηφίσματος που προνοεί την νομική συγχώνευση των 18 ΣΠΙ με την ΣΚΤ. Η νομική συγχώνευση δημιουργεί τη στέρεα και δυνατή βάση για να κινηθεί ο Οργανισμός μπροστά, να προχωρήσει αποφασιστικά απαλλαγμένος από τα πολλαπλά βάρη, τις μεγάλες υποχρεώσεις και τις στρεβλώσεις που αναγκαστικά η δύσκολη κατάσταση του 2014 δημιούργησε. Ο Οργανισμός, σήμερα βρίσκεται ενώπιον σημαντικών θετικών αποτελεσμάτων και ευρείας αναγνώρισης που τυγχάνει αυτή η προσπάθεια μέσα από τις εκθέσεις και αξιολογήσεις των εξωτερικών θεσμών και της διατυπωμένης θέσης των δύο του μετόχων οι οποίοι σημειώνουν την πρόοδο που έχει επιτευχθεί.

Ο Συνεργατισμός με την πρόσφατη απόφαση υιοθετεί βέλτιστη δομή με βάση τις πρακτικές και άλλων σύγχρονων Ευρωπαϊκών Συνεργατικών Ιδρυμάτων. Ενοποιεί τις λειτουργίες του Οργανισμού και προάγει την διαφάνεια και την ισότητα μεταξύ του προσωπικού του. Με αυτό τον τρόπο θα οδηγηθεί συντεταγμένα σε καλύτερη εξυπηρέτηση για τους πελάτες/μέλη του υπηρετώντας τους στόχους και την αποστολή του. Η νομική ενοποίηση αποτελεί φυσιολογική εξέλιξη των όσων έως τώρα υλοποιήθηκαν αναφορικά με την λειτουργική συγχώνευση και την παράλληλη μεταφορά προσωπικού και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων από τα ΣΠΙ στην ΣΚΤ.

Το 2017 θα αποτελέσει, χωρίς αμφιβολία, μία ακόμη χρονιά-σταθμό στην ιστορία του Συνεργατικού Κινήματος της χώρας μας, αφού ο Οργανισμός θα επιδιώξει να ολοκληρώσει την εισαγωγή του Οργανισμού στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Στόχος του Οργανισμού είναι η δημιουργία ενός οικοσυστήματος υπεύθυνης τραπεζικής που έχει ως βασική συνιστώσα το τρίπτυχο μέλος-πελάτης-ιδιοκτήτης. Ένα τρίπτυχο συνυφασμένο με την ίδια την ύπαρξη

του Συνεργατισμού, θεμελιώνοντας τη διαφορετικότητα του μέσα από την Κυπριακή ιστορία και φιλοσοφία του. Παράλληλα στοχεύει να θέσει σε πλήρη ανάπτυξη την στρατηγική συνεργασία με την Universal Life, να ολοκληρώσει την νομική ενοποίηση βελτιώνοντας το επίπεδο εξυπηρέτησης των πελατών, να προετοιμάσει τεχνολογικά τον Οργανισμό για να αντιμετωπίσει τις επικείμενες ψηφιακές προκλήσεις και να βελτιώσει περαιτέρω τον τρόπο διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων με ακόμη πιο ριζικές και αποτελεσματικές λύσεις.

Ένταξη των μετοχών της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας στην Κύρια Αγορά στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

Σύμφωνα με το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης 2015 που εγκρίθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2015 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Κατάλογο των Δεσμεύσεων που συμφωνήθηκε μεταξύ της ΣΚΤ και της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 9 Δεκεμβρίου 2015 αναφορικά με την ανακεφαλαιοποίηση της ΣΚΤ, η ΣΚΤ θα έπρεπε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2016 να είχε προχωρήσει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για να εξασφαλίσει τις απαιτούμενες εγκρίσεις έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η ενδεχόμενη εισαγωγή των μετοχών της στο ΧΑΚ το αργότερο μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου του 2018.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου ενέκρινε στις 22 Δεκεμβρίου 2016, το Ενημερωτικό Δελτίο της ΣΚΤ αναφορικά με την αίτηση για εισαγωγή 6.036.120.911 συνήθων μετοχών ονομαστικής αξίας €0,28 η κάθε μία στο ΧΑΚ. Το εν λόγω Ενημερωτικό Δελτίο δεν αποτελεί πρόσκληση προς το κοινό για επένδυση στις μετοχές της Τράπεζας.

Η Κυπριακή Δημοκρατία, η οποία κατέχει το 77,346% και έμμεσα μέσω του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης το 21,875% των εκδομένων μετοχών της ΣΚΤ, ενημέρωσε την ΣΚΤ όπως προχωρήσει άμεσα σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για ένταξη των μετοχών της ΣΚΤ στην Κύρια Αγορά του ΧΑΚ εντός του 2017.

Γ. Κύριοι Δείκτες Απόδοσης

Ο ακόλουθος πίνακας δείχνει τους Κύριους Δείκτες Απόδοσης της Τράπεζας.

Κύριοι Δείκτες Απόδοσης ΣΠΤ		Δεκ-15*	Δεκ-16
Ποιότητα Δανειακού Χαρτοφυλακίου	Δείκτης Μη εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων (MEX), NPEs% of Gross Loans	59,46%	59,91%
	Νέες Αναδιαρθρώσεις στο έτος	€1.035εκατ.	€1.256,7εκατ.
	Προβλέψεις προς δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών	53,12%	57,42%
	Δείκτης δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών (90+ Days Past Due rate)	51,05%	47,31%
	Χρέωση προβλέψεων ως ποσοστό των χορηγήσεων (Cost of Risk) (σε ετήσια βάση)	2,99%	0,97%
Χρηματοδότηση	Δείκτης δανείων (μετά τις προβλέψεις) προς καταθέσεις	72,57%	69,70%
Κεφάλαια	Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET 1)	14,92%	15,42%
	Δείκτης Μόχλευσης (Σύνολο Περιουσιακών Στοιχείων / Ίδια Κεφάλαια)	11,7 x	11,8 x
Αποδοτικότητα	Δείκτης κόστος προς έσοδα	44,49%	50,47%
	Καθαρή απόδοση τόκων (NIM)	2,37%	2,07%
	Καταστήματα ΣΠΤ	251	246
	Υπάλληλοι ΣΠΤ**	2.749	2.677

* Προσαρμοσμένα για αλλαγές στις οικονομικές καταστάσεις.

** Περιλαμβανόμενης της ΣΕΜ Λτδ.

Δ. Παράρτημα

Ενοποιημένες Οικονομικές Πληροφορίες για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων	1 Ιανουαρίου 2016 - 31 Δεκεμβρίου 2016 €'000	1 Ιανουαρίου 2015 - 31 Δεκεμβρίου 2015 €'000 (Αναπροσαρμοσμένα)
Τόκοι εισπρακτέοι	460.723	566.976
Τόκοι πληρωτέοι	(180.969)	(250.015)
Καθαρά έσοδα από τόκους	279.754	316.961
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες	28.585	32.170
Άλλα καθαρά κέρδη / (ζημιές)	12.993	(11.114)
Άλλα έσοδα	4.647	8.789
Σύνολο καθαρών εσόδων	325.979	346.806
Κόστος προσωπικού	(99.465)	(93.834)
Αποσβέσεις	(8.792)	(10.715)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(73.058)	(72.610)
Σύνολο εξόδων	(181.315)	(177.159)
Κέρδος από εργασίες πριν τις προβλέψεις για απομείωση	144.664	169.647
Αύξηση προβλέψεων για απομείωση δανείων και άλλων χορηγήσεων και άλλες προβλέψεις για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου	(116.484)	(380.457)
Χρέωση για απομείωση στην αξία χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	-	(3)
Κέρδος / (ζημιά) πριν τη φορολογία	28.180	(210.813)
Φορολογία	(19.015)	28.541
Καθαρό κέρδος / (ζημιά) για το έτος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	9.165	(182.272)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες		
Καθαρή (ζημιά) / κέρδος για το έτος από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(2.099)	5.825
Κέρδος / (ζημιά) για το έτος	7.066	(176.447)

Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	31 Δεκεμβρίου 2016 €'000	31 Δεκεμβρίου 2015 €'000 (Αναπροσαρμοσμένα)
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
Μετρητά	105.571	114.894
Καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες	3.733.233	3.084.346
Καταθέσεις σε άλλα τραπεζικά ιδρύματα	43.656	46.195
Δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες	8.761.556	9.257.338
Αποθέματα	2.226	14.859
Ακίνητα προς πώληση	121.825	100.338
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	682.526	982.211
Ακίνητα για επένδυση	238.650	282.560
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	239.427	261.710
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	4.904	1.216
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	38.121	46.854
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	45.525	60.538
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες περιουσιακών στοιχείων που κατέχονται προς πώληση	83.571	-
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	14.100.791	14.253.059
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Οφειλές σε άλλα τραπεζικά ιδρύματα	84.300	81.432
Καταθέσεις και άλλοι λογαριασμοί πελατών	12.567.961	12.744.206
Άλλα δάνεια	57.736	57.891
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	35.409	42.899
Λοιπές υποχρεώσεις	118.189	85.698
Μη κυκλοφορούντες υποχρεώσεις και ομάδες υποχρεώσεων που κατέχονται προς πώληση	11.695	-
Σύνολο υποχρεώσεων	12.875.290	13.012.126
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά	1.202.257	1.213.257
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους κατόχους δικαιωμάτων πλειοψηφίας	1.202.257	1.213.257
Δικαιώματα μειοψηφίας	23.244	27.676
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	1.225.501	1.240.933
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	14.100.791	14.253.059

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 έχουν ελεγχθεί από τους εξωτερικούς Ελεγκτές του Συγκροτήματος.

Η ανακοίνωση και ελεγμένες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Συγκροτήματος για το έτος έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.ccb.coop.com.cy (Σχέσεις Επενδυτών).